

Asia: VM036:01/2015, VM/533/00.01.00.01/2015

Sisäisen valvonnan arviointikehikko

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte tarvittaessa lisätä saatteen lausunnolle.

Arviointikehikko on esimerkiksi hyvä pohja tulevan Luova-viraston sisäisen valvonnan arviointia varten. Arviointikehikko toimii paremmin yhdessä organisaatiossa. Nykyiseen aluehallintovirastojen organisaatiomalliin se ei oikein istu, koska HAKE on erillinen toimija eikä sisäisen valvonnan arvioinnissa osaa kehittämistä vaativiin asioihin pystytä virastotasolta vaikuttamaan tarpeeksi.

Viraston johdolta on kysytty kommentteja arviointikehikkoon.

Yleistä

Onko aineistokokonaisuus (arviointikehikko ja ohjedokumentti) käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnissa?

Kyllä

Onko asioiden esittämistapa riittävän selkeä ja kieleltään ymmärrettävä?

Ei, parannettavaa on seuraavissa asioissa: [Kielelliseen ymmärrettävyyteen ja selkokielisyyteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota]

Ohje

Onko ohjedokumentti (Word) sisällöltään käyttökelpoinen sisäisen valvonnan arvioinnin tukena?

Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa: [Mitä kaikkea sisältyy käytännössä osa-alueisiin? Tarkempi määrittely lisäisi ymmärrettävyyttä ja vähentäisi väärinymmärrysten määrää. Miten varmistetaan valtiokonsernitason toimet?]

Arviointikehikko

Arviointikehikko on luonteeltaan suositus, jota voi muokata viraston käyttöön sopivaksi.

Sovelтуuko kehikko (Excel) kokonaisuutena arvioinnin ja tiedonkeruun pohjaksi virastossanne?

Osittain, parannettavaa on seuraavissa asioissa: [Osa-alueiden tarkempi määrittely lisäisi ymmärrettävyyttä ja vähentäisi väärinymmärrysten määrää. Yleistason viitteiden soveltaminen viraston käytäntöön on sangen haastavaa. Jatkossa voi harkita löytyykö parempia/toimivampia ohjelmia.]

Onko arvioinnin tekeminen osa-alueittain (5 kpl) ja periaatteittain (17 kpl) toimiva?

Kyllä

Seuraavissa vastauksissa lausunnonantajia pyydetään yksilöimään muutostarpeet esim. käyttämällä periaatteen/tavoitetilan numeroa. Vastauksissa voi esittää kommentteja osa-alueiden määritelmäteksteistä sekä periaatteiden/tavoitetilojen määrästä ja muotoiluista.

Ovatko osa-alueen Ohjausympäristö määritelmä sekä viisi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei, muutosehdotukset seuraaviin kohtiin [esim. Kohta 1.2: ehdotettava muutos]: [Mihin osa-alueeseen kuuluvat työvälaineet sekä toimitilat? Pitäisikö niidenkin tavoitteet määritellä?]

Ovatko osa-alueen Riskien arviointi määritelmä sekä neljä periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Ovatko osa-alueen Valvontatoimenpiteet määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Ovatko osa-alueen Tieto ja viestintä määritelmä sekä kolme periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Ovatko osa-alueen Seurantatoimenpiteet määritelmä sekä kaksi periaatetta ja näiden tavoitetilakuvaukset tarkennuksineen selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Tukevatko arviointikehikon vapaasti täytettävät lisäsarakeet (nykytila, viitteet) arviointia ja tiedonkeruuta?

Kyllä

Arviointiasteikko

Onko neliportainen arviointiasteikko toimiva?

Ei, miksi? [5-portainen asteikko toisi tarvittavan lisän ääripäiden lisäksi, silloin myös kehityksen suunta olisi jatkossa paremmin tiedossa.]

Arvioinnissa lähtökohtana on, että heikon arvosanan (0 tai 1) antaja joutuu ehdottamaan jatkotoimenpiteitä. Onko tämä toimiva ratkaisu?

Ei, miksi? [Ehkä pitäisi kuitenkin olla myös ei osaa sanoa -vaihtoehto. Toisaalta tietyistä johdon pitäisi osata vastata, riippuu vähän arvioinnin toteutustavasta.]

Vapaamuotoinen palaute

Palautetta arviointikehikosta edellä olleiden vastausten lisäksi:

Miten ja kenen toimesta kannetaan riskivastuut (mukaan lukien taustajärjestelmien ylläpito) valtion konsernitason toimista/riskeistä.

Suurimmat viraston hallinnon perustoiminnan riskit liittyvät talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiin, käyttöliittymiin, Valtti-koneisiin sekä video/Skype-puhelu yhteyksiin. Edellä mainituissa on ollut useita käyttöä haittaavia häiriöitä.

Arviointikehikossa arvioijan oma arviointi olisi hyvä näkyä omana sarakkeena seuraavana vuotena arviointia tehtäessä. Tällöin olisi helpompi arvioida, onko kehittämistoimilla ollut vaikutusta, kun aiempi taso on näkyvissä. Samoin suunnitellut/päätetyt kehittämistoimet tulisi siirtyä ainakin virastotasolla näkyviin seuraavan arviointiin, jotta voidaan arvioida, onko kehittämistoimia tehty ja ovatko ne tehonneet. Voisiko esimerkiksi Exceliin luoda alisivun, joka päivittyy automaattisesti.

Periaatteet ovat kutakuinkin selviä. Joissain periaatteissa riippuen arviointitavasta voi arvioinnissa olla haasteita. Esimerkiksi periaatteen 11 kohdalla korostuu valtiokonsernin keskitettyjen toimijoiden (Palkeet, Valtori)

Arviointikehikon käänös ruotsiksi

Onko arviointikehikosta tarpeen tehdä kirjanpitoyksikölle käänös ruotsiksi?

Kyllä, kokonaan seuraavia yksiköitä varten: [Kaikkien, etenkin Svenka enheten. Ahvenanmaan valton virastoa tarvitsee myös (on tosin oma tilivirastonsa).]

Muut kehittämis ehdotukset

Tässä voitte esittää tarvittaessa muita havaintoja ja kehittämis ehdotuksia, jotka eivät tulleet esiin edellä olevissa vastauksissa:

Johtamisen, tietojohdamisen, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestelmien yhteen toimivuus - tarpeettomat päällekkäisyydet pois.

Isosuo Tuula-Kaarina
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tanhuanpää Eero

Etelä-Suomen aluehallintovirasto - Lausunto on kaikkien
aluehallintovirastojen yhteinen